

Tiago ombopara va'ekue Tiago ombopara va'ekue

Kova'e kuaxia rupi Jesus ryvy Tiago omongeta hemimbo'e kuery. Ha'e rami vy ijayvu Jesus re jajeroviaa jaexa uka aguã mba'emo jajapoa py.

Mba'eta “Irmão kuery, nhande-Senhor Jesus Cristo hexakãmba va'e re pejerovia vy peteĩ regua rive joegui peayvuve eme” (2.1), “nda'evei pejejou porã rei aguã, neĩ anhetẽ va'e rovai pen-deapu aguã guive” (3.14). Ha'e rami 'rãgue py Nhanderuetea gui arandu ou va'e re 'rã nhandekuai. Mba'eta “yvate guigua 'arandua ma jypy'i nhandeapo 'rã nhandereko ky'a e'ỹ aguã rami, ha'e gui nanhandevai rive-rivei 'rã, mborayvu re nhandekuai, ha'eve vai'i va'e 'rã jaiko, ha'e opa mba'e py nhomboaxy ha'e nhopytyvõ va'e, peteĩ regua joegui ndajayvuvei 'rã, nanhandereko porã merami rivei 'rã guive” (3.17). Ha'e rami vy 'rãe jaexa uka Jesus re jajeroviaa.

Oxarura reve ijayvu aguã omboypyague

¹ Xee Tiago ma Nhanderuetete ha'e Senhor Jesus Cristo rembiguai aiko.* Axarura doze regua opa rupi pendekuai va'e pe.

Nhandereko a'ãa rire iporã va'e oiko va'erã re ijayvua

² Irmão kuery, opa marã pendereko a'ãa rã pevy'a ete ke,

---

* **1:1** Atos 15.13; Gálatas 1.19, 2.9,12

³ mba'eta peikuaa pejeroviaa a'ãarã oiko va'e peaxapa ma rire peĩ atãve 'rãa.

⁴ Ha'e gui peĩ atãa tojapopa ojapo 'rã va'ekue, peẽ kuery opa mba'e py pendereko porã aguã, peteĩve henda py iporã va'e oata e'ỹ re.*

Nhane'arandurã re jajerure aguã re ijayvua

⁵ Ha'e gui amongue 'arandurã oata ramo tojerure Nhanderuete pe. Ha'e ramo ome'ẽ 'rã, mba'eta ivai e'ỹ re 'rã mba'emo ome'ẽ pavẽ pe.

⁶ Ha'e rami avi ojeroviaa rupi tojerure, peteĩve henda py toĩ eme oexa'ã reia.* Mba'eta ndojerovia porãi va'e ma yai yvytu ogueraa rupi rei omomy-momyĩ va'e rami ikuai.

⁷ Ha'e ramigua avakue toexa'ã eme Senhor gui mba'emo ojopy aguã re,

⁸ mba'eta mokoĩ rami rei oikuaa va'e vy mamõ rã oikoa rupi nai'arandui rei 'rã.

Mba'emo ko yvy regua okanhymba 'rãa re ijayvua

⁹ Irmão kuery yvyĩ'igieve va'e ma toguerovy'a Nhanderuete omboyvatea re.

¹⁰ Ha'e rã oguerekopa va'e ma omo'yvyĩ'ia re toguerovy'a, mba'eta jai poty rami rive 'rã okanhy.*

¹¹ Mba'eta kuaray ojope ratã reve ou ramo jai ipiru rã ipoty okuipa 'rã. Jaexa rã iporãague ndojekuaavei 'rã. Ha'e rami ae oguerekopa va'e voi okanhy 'rã mba'emo re opena rupive.

Jejavya re ijayvua

* **1:4** Romanos 5.3,4; 1 Pedro 4.12-14

* **1:6** Mateus 21.22

* **1:10** 1 Pedro 1.24,25

¹² Ovy'a ete 'rã avakue oeko a'ãa rã oĩ atã reve ogueropo'aka va'e, mba'eta oaxapa rire coroa-rã oupity 'rã tekove. Ha'e va'e ma guembiaiyvu kuery pe Senhor ome'ẽ aguã re ijayvu.

¹³ Ha'e rami teĩ avave rei omoangekoa rã “Nhanderuete xemoangeko” te'i eme. Mba'eta Nhanderuete ma mba'emo vai pe onhemoangeko uka va'e'ỹ, neĩ nanhanemoangekoi 'rã mava'eve rei.

¹⁴ Ha'e rami 'rãgue py peteĩ-teĩ nhande ae jaipotapa reia py nhandemoangeko uka. Ha'e nunga py ae nhandembotavy uka ha'e jajeity uka.

¹⁵ Mba'eta jaipotapa reia ma nhandejee nhamoĩ rire nhandemoingo 'rã jajejavy aguã rami. Ha'e gui jajejavya ma opaa py ojapo 'rã nhamano aguã rami.

Iporã va'e me'ẽa re ijayvua

¹⁶ Irmão kuery xerembiaiyvu, pejekore eme.

¹⁷ Mba'eta yvate gui meme ou mba'emo porã iky'a e'ỹ va'e, Nhanderuete hendy va'e moingoare va'e ae ombou.* Ixupe ma jipoi amboae rami rei imoingoarã, neĩ kuaray'ã rami rive herovaarã.

¹⁸ Mba'eta ha'e ae oipotaa rami vy gua'y kueryrã nhandemoingo raka'e ayvu anhetẽ va'e rupi, hemimoingo kuery ha'e javi gui nhande ranhe ixupegua nhandekuai aguã.

Nhanderuete ayvu rupi nhandekuai ete aguã re ijayvua

¹⁹ Irmão kuery xerembiaiyvu, ha'e nunga peikuaapa ae ma. Ha'e rami avi peteĩ-teĩ penhea'ã penembo'ea rã pejapyxaka porã aguã. Ha'e rã pendeayvu voi eme, neĩ pende vai voi eme guive.

---

* **1:17** 2 Pedro 1.3,4

20 Mba'eta avakue ivaia py ndoexa ukai 'rã Nhanderuetete guigua teko porã.*

21 Ha'e nunga rupi pendejogui pemboi nda'evei va'e ha'e teko vai pendere oĩ va'e ha'e javi. Ha'e penhemo'yvyĩ'i reve pendu ete ayvu porã pendere omoĩ mbyre, mba'eta pendereraa jepe aguã ipo'aka va'e.

22 Ha'e rami vy ayvu ojapo ete va'e peiko, oendu rive va'e'ỹ, peẽ ae pejekore e'ỹ aguã.*

23 Mba'eta ayvu oendu rive vy ha'e rupi ndoikoi va'e ma epéko re peteĩ ava ojexa rive va'e rami,

24 mba'eta ojexa ma vy ojepe'a vyve marã rami pa ojekuaa ague re hexaraipa vyvoi 'rã.

25 Ha'e rã lei opa mba'e gui nhandemoingo porã va'e re amongue oikuaa pota ete ha'e ojapoa rupi oĩ atã va'e ma omoingo porãa ete 'rã mba'emo ojapoa rupi rei, mba'eta oendu rive va'e'ỹ, ojapo ete va'e oiko rã.

26 Ha'e rã amongue ojeupe “Nhanderuetete pegua” he'i teĩ oayvu py ndojejokoi va'e ma opy'a py ae ojekore, ha'e Nhanderuetete pe merami rive oiko.

27 Ha'e gui Nhanderuetete renonde nhandereko ky'a e'ỹa ha'e anhetẽ rupi nhandekuai vy jaipou 'rã tyre'ỹ ha'e imeve'ỹ va'e kuery ojexavai rã, ha'e jajejoko 'rã yvy regua reko rupi nhandereko ky'a gui.

2

Peteĩ regua rive joegui jayvu ve'ỹ aguã re ijayvua

---

* **1:20** Romanos 12.17-21; Efésios 4.26-32   * **1:22** Mateus 7.24-27; 1 João 2.3-6

¹ Irmão kuery, nhande-Senhor Jesus Cristo hex-akãmba va'e re pejerovia vy peteĩ regua rive joegui peayvuve eme.*

² Xapy'a rei penhembo'eaty py peteĩ ava oike 'rã kuã regua ouro guigua ha'e onhemonde porã reve. Ha'e gui amboae ju oike avi 'rã iporiaukue'i, ao ymague py rive onhemonde va'e.

³ Xapy'a rei onhemonde porã va'e peroryxe vy “Apy ke eguapy tenda iporãve va'e py” peje 'rã. Ha'e rã iporiaukue'i pe ma “Ndee, epu'ã he'amy upe py, ha'e'ỹ vy eguapy apy xepy renda yvýry” peje 'rã.

⁴ Ha'e ramia py peteĩ regua rive'ỹ ri ty'y joegui peayvuve? Ha'eve'ỹa rami e'ỹ ri ty'y joeko re peikuaa pota?

⁵ Irmão kuery xerembiayvu, pendu ke. Ko yvy regua kuery “Iporiaukue'i” he'ia va'e regua e'ỹ teve Nhanderuete oiporavo ojerovia ete aguã? Ha'e kuery va'e regua pe e'ỹ teve oupity uka opo'akaa? Mba'eta guembiayvu kuery ha'e javi peguarã oguereko.

⁶ Ha'e rã peẽ kuery ma napemboetei pekuapy iporiaukue'i. Ha'e rami avi oguerekopa rei va'e kuery e'ỹ ri ty'y penemoingo axy rei? Ha'e kuery e'ỹ ri ty'y penemboayvua aguã katy pendereraa va'e?

⁷ Ha'e kuery e'ỹ ri ty'y tery porã pendere omoĩ mbyre re ijayvu rei va'e?

⁸ Lei re ipara oĩ va'e “Reayvu 'rã neirũ ndee ae rejeayvua rami” he'ia pejapopa ri vy ha'evea rami pendekuai.*

---

* **2:1** 1 Timóteo 5.21   * **2:8** Levítico 19.18

⁹ Ha'e rã peteĩ regua rive joegui peayvuve ri vy pejevavy. Lei rupi e'ỹ pendekuai vy heko vai va'e pepyta.

¹⁰ Mba'eta lei re oĩ va'e ha'e javi amongue ojapopa teĩ peteĩ henda'i py mba'e ho'a vy ha'e javi py onhemboeko ky'a.

¹¹ Mba'eta “Ndetavy eme” he'i va'ekue ae “Ejojuka eme” he'i avi. Ha'e ramo nandetavy rei va'eri rejojuka vy lei rovai rupi reiko.*

¹² Ha'e nunga rupi pendeayvu ha'e pendekuai ke jaa jepe aguã regua lei rupi, mba'eta ha'e va'e rupi ae 'rã nhandere oikuaa potaa.

¹³ Mba'eta nanhanhomboaxyi rire nhanemboaxy re'ỹ ju 'rã nhanembopaga. Ha'e rã nhomboaxy va'ekue ma nhombopagaa aguã ára py ipo'aka 'rã.

Jajeroviaa jaexa uka aguã re ijayvua

¹⁴ Irmão kuery, mba'erã tu ovare amongue “Xee ajerovia” he'i teĩ ojeroviaa mba'eve py ndoexa ukai ramo? Ha'e rami ojeroviaa rupi nda'u oo jepe 'rã?

¹⁵ Xapy'a rei peteĩ irmão e'ỹ vy irmã nda'ijaoui ha'e tembi'u ndoguerekoi rã

¹⁶ peẽ kuery regua pexa vy onheovã aguã napeme'ẽi e'ỹ re “Peiko porã ke, penhemonde ha'e pekaru”, peje 'rã. Mba'erã tu ovare 'rã ha'e rami pendeayvua?

¹⁷ Ha'e rami ae avi jajeroviaa voi mba'eve py ndajaexa ukai ri ramo omanogue rami rive opyta, hexa ukaarã noĩ avi rã.*

* **2:11** Êxodo 20.13-14, Deuteronomio 5.17-18
3.8-14; Atos 26.20

* **2:17** Lucas

18 Xapy'a rei amongue aipoe'i 'rã: “Peteĩ ojerovia 'rã, ha'e rã amboae ma onhea'ã 'rã mba'emo ojapoa rupi”, he'i 'rã. Exa uka ha'vy rejeroviaa mba'emo rejapo e'ỹ re. Ha'e rã xee ma aexa uka 'rã ajeroviaa mba'emo ajapoa py.

19 Ndee rerovia teve Nhanderujete peteĩ'i oikoa? Ha'evea rami reikuaa teĩ anha kuery voi ha'e rami oguerovia oryrypa reve.

20 Ha'e gui ava hi'arandu e'ỹ va'e, reikuaa porãxe teve jajeroviaa ndajaexa ukai ramo mba'everã ndovareia?

21 Nhaneramoĩ Abraão nda'u ojerovia etea oexa uka e'ỹ re ri omboeko porãa raka'e? Mba'eta altar áry gua'y Isaque ome'ẽ aguã rami oiko.

22 Ma'ẽ, ojerovia ete ha'e oexa uka guive, mba'eta mba'emo ojapoa py oexa uka ojerovia etea.

23 Ha'e rami vy ae ojeupity ipara re oĩ va'e: “Abraão ojerovia Nhanderujete re. Ha'e ramo ojeroviaa re omoĩ teko porã” he'iague. Ipara avi oiny: “Ixupe ‘Nhanderujete irũ’ 'ea.’”*

24 Ha'e rami rire jajeroviaa jaexa uka ramo mae 'rã nhanemboeko porãa, jajeroviaa re rive'ỹ.

25 Raabe itavy rei va'ekue voi ojeroviaa oexa uka ramo omboeko porãa raka'e. Mba'eta ha'e va'e ma oikuaa pota aguã ombou pyre kuery omovaẽ raka'e, ha'e gui amboae tape rupi ju omondouka guive.

26 Mba'eta nhanenhe'ẽ reve'ỹ vy nhanderete omanogue itui. Ha'e rami ae avi jajeroviaa voi xapy'a rei mba'eve py jaexa uka e'ỹ ramo omanogue ae avi opyta.

---

* **2:23** Gênesis 15.6

3

Nhaneapekũ nhanemboeko vaia re ijayvua

¹ Irmão kuery, nda'evei peẽ kuery heta peiko aguã porombo'ea, mba'eta jaikuaa porombo'ea kuery rekokue re oikuaa potaa poyive 'rãa.

² Mba'eta nhande kuery ha'e javive 'rã jajeity uka opa mba'e py. Oayvu py ndojejavyi va'e ma opa mba'e py 'rã heko porã, ha'e guete regua ha'e javi guive ojoko kuaa.

³ Kavaju re minha ijuru xã nhamoĩ 'rã jaipotaa rami jareko aguã. Ha'e rami vy hete ha'e javi 'rã jaaxea rupi jaraa.

⁴ Peikuaa pota avi kanoã guaxu ikuai va'e re. Ha'e nunga ma tuvixa ete, ha'e hexe yvytu oipeju atã teĩ imbojepaa kyrĩ'i va'e py imboguataa kuery ogueraaxea katy rei 'rã ogueraa.

⁵ Ha'e rami ae avi nhaneapekũ, mba'eta nhanderete regua kyrĩ'i va'eri onhemboyvate reia rupi 'rã ijayvu, peteĩ tata ravijukue'i ka'aguy tuvixa va'e omoendypaa rami avi.

⁶ Mba'eta nhaneapekũ voi tata ramigua, ha'e nhanderete regua ikuai va'e mbyte py oĩ opa marãgua teko vai rexa ukaarã. Nhanemboeko ky'apa 'rã. Tata ogue'ỹ va'e omoendy rire oapy avi 'rã jaikoa ha'e javi.

⁷ Mba'eta mymba ikuai va'e minha nhamomãxo kuaa 'rã: guyra, yvy rupi otyryry va'e ha'e yy rupigua ha'e javive regua ma nhamomãxo va'e mème.

⁸ Ha'e rã nhaneapekũ ma avave rei ndojoko kuaai 'rã. Teko vai moingoa ojoko pyrã e'ỹ oĩ, ha'e veneno rami jojuka 'rã guive.

⁹ Nhaneapekũ py jaroayvu porã 'rã Senhor Nhanderuete. Ha'e va'e py ae ju 'rã nhandeayvu vai avakue Nhanderuete ojee rami omoingo va'ekue re.

¹⁰ Nhandejuru peteĩ'i va'eri ayvu porã ha'e ayvu vai rupi ijayvu. Irmão kuery, ha'e nunga ma nda'evei.*

¹¹ Yvu peteĩ'i oĩ va'e gui nda'u oẽ 'rã yy porã ha'e iro va'e avi?

¹² Irmão kuery, figo rembypy gui nda'u oiko 'rã azeitona? Ha'e rami e'ỹ vy uva'y gui nda'u oiko 'rã figo? Ha'e rami ae avi peteĩ yvu gui noẽi 'rã yy he'ẽ ro ha'e iporã va'e.

'Arandua yvate guigua re ijayvua

¹³ Peẽ kuery va'e regua mava'e nda'u hi'arandu ha'e oikuaapa va'e pendekuai? Pene'arandua pexa uka ha'vy pende vai reia rupi e'ỹ, ha'evea rami anho pendekuaia py.

¹⁴ Ha'e rã xapy'a rei pendepy'a re joe napendea'ei reia ha'e peẽ ranhexea oĩ ramo nda'evei pejejou porã rei aguã, neĩ anhetẽ va'e rovai pendeapu aguã guive.

¹⁵ Ha'e ramigua pexa uka va'e ma yvate guigua 'arandua e'ỹ. Ha'e ramigua ma yvy regua, mymba kuery oendu va'e ramigua rive, anha guigua ae.

¹⁶ Mba'eta joe nda'ija'ei ha'e ha'e ranhexe va'e ikuaia py oĩ avi 'rã joo rami e'ỹ-e'ỹ ikuai va'e ha'e opa marãgua teko vai.

¹⁷ Ha'e rã yvate guigua 'arandua ma jypy'i nhandeapo 'rã nhandereko ky'a e'ỹ aguã rami, ha'e gui nanhandevai rive-rivei 'rã, mborayvu re 'rã nhandekuai, ha'eve vai'i va'e 'rã jaiko, ha'e opa

---

* **3:10** Efésios 4.29

mba'e py nhomboaxy ha'e nhopytyvõ va'e, peteĩ regua joegui ndajayvuvei 'rã, nanhandereko porã merami rivei 'rã guive.*

¹⁸ Mba'eta peteĩ rami nhomoingoa kuery ma oma'etỹ va'e rami avi peteĩ rami nhomoingogue rupi ojou 'rã heko porã va'e.

4

Joguero'a reia re ijayvua

¹ Magui tu ou joe pepu'ã ha'e pejuguero'a reixea? Pendepy'apy py mba'emo re nda'eveivea pendu va'e gui e'ỹ teve ou?*

² Mba'eta mba'emo peipota teĩ ndapejoui vy pejojukaxe. Mba'emo re nda'eveive peiko teĩ ndapejoui vy pejuguero'a rei ha'e joe pepu'ã rupi pendekuai. Mba'eve ndapejoui mba'eta ndapejerurei.

³ Pejerure vy voi ndapejopyi, mba'eta ha'eve'ỹa ramigua re pejerure, peẽ ae peipotaa rami pendekuaixe vy.

⁴ Nhanderuate pe merami rive pendekuai va'e, ndapeikuaai ri ty'y ko yvy regua re peo vy Nhanderuate rovaigua pepytaa? Mba'eta ko yvy regua re ooxe va'e rei Nhanderuate rovaigua oiko.

⁵ Tyrã pa pexa'ã ipara re oĩa oaxa rive 'rãa re? Mba'eta “Nhandere Nhanderuate Onhe'ẽ omoĩ va'ekue oipota hexe anho jaa”, he'i va'ekue.

---

* **3:17** Gálatas 5.19-26   * **4:1** Tiago 3.14-16

⁶ Ha'e rami teĩ nhandemboaxyve ju 'rã, mba'eta aipoe'i avi: “Nhanderuete opu'ã 'rã onhemboyvate rei va'e re, ha'e rã onhemo'yvyĩ'i va'e ma omboaxy 'rã.”*

⁷ Ha'e nunga rupi penhemo'yvyĩ'i ke Nhanderuete oipotaa rami. Ha'e rã anha pe ma pejeity uka eme. Ha'e ramo ojava 'rã pendegui.

⁸ Penhemboja ke Nhanderuete re. Ha'e ramo ha'e ju onhemboja 'rã peẽ kuery re. Pejejavypa va'e, peiky'a'o uka ke pendepo. Mokoĩ rupi rei pendepy'a va'e, peiky'a'o uka pendepy'a.

⁹ Pendu ke penhemboaxya, ha'e rami vy peneraxẽ ha'e pejae'o. Penderory rei 'rãgue py pendepy'a vai, pevy'a rei 'rãgue py pendeporiau.

¹⁰ Penhemo'yvyĩ'i ke Senhor renonde. Ha'e ramo penemboyvate ju 'rã.

Joe nhandeayvu rei e'ỹ aguã re ijayvua

¹¹ Irmão kuery, pendeayvu rei eme joe. Mba'eta irmão kuery re ijayvu rei, e'ỹ vy oikuaa pota rei va'e ma lei re voi ijayvu ha'e oikuaa pota rei. Ha'e gui lei re peikuaa pota rei vy lei rupi ve'ỹ pendekuai, ha'e rã lei re peikuaa pota reia rupi rive.

¹² Mba'eta peteĩ'i oiko lei mbouare ha'e joe oikuaa pota va'erã. Ha'e va'e ma jogueraa jepe ha'e nhomokanhy aguã ipo'aka va'e. Ha'e rã ndee, marã ramigua tu reiko, neirũ kuery re reikuaa pota rei aguã?*

Tenonde oiko va'erã ndajaikuaaia re ijayvua

---

* **4:6** Provérbios 3.34   * **4:12** Mateus 7.1-5; Lucas 6.37; Romanos 2.1-3; 1 Coríntios 4.5

¹³ Peẽ kuery va'e regua “Kova'e ára, e'ỹ vy ko'ẽ rã roo 'rã tetã re. Peteĩ ma'etỹ re 'rã roiko ha'e py. Mba'emo romboekoviaa rupi rojupa 'rã”, peje. Ha'e ramo pejapyxaka porã pota ke aỹ.

¹⁴ Mba'eta peẽ ndapeikuaai neĩ ko'ẽ rã mba'e pa oiko 'rãa voi.* Marã ramigua tu peikovea? Mba'eta vvyxĩ xapy'a'i ojekuaa, ha'e gui are'ỹ'i re okanhy va'e rami peiko.

¹⁵ Ha'e rami 'rãgue py “Senhor oipota ramo roikove, ha'e rojapo 'rã ha'e nunga”, peje aguã ha'eveve.

¹⁶ Ha'e rami teĩ aỹ ma mba'emo tuvixa va'e pejapo aguã re pendeayvua rupi penhemboyvate rei. Ha'e rami nhanhemboyvatea ha'e javi ma teko vai.

¹⁷ Ha'e nunga rupi iporã va'e ojapo aguã oikuaa teĩ ndojapoi va'e ma ojejavy.

5

Ojeupe guarã rive ojou pyre Nhanderuete omomba aguã re ijayvua

¹ Perekopa rei va'e kuery, pejapyxaka ke aỹ. Pejae'o ha'e pende'ya vai ke, mba'eta penembojexavaiarã ou.*

² Mba'emo pereko va'e ma hu'ũmba 'rã, vixo ho'upa 'rã pendeao,

³ ha'e ouro, prata pereko va'e voi opa 'rãiky'apa vy. Iky'akue pavẽ oexa vy oikuaa 'rã napene'aranduia. Ha'e nunga ma tata rami 'rã ombovaipa pendero'o. Opaá ára py teĩ penemba'e rei-reirã rive pemono'õ.

* **4:14** Lucas 12.15-21   * **5:1** 1 Timóteo 6.9,10

⁴ Ma'ë, omba'eapo va'e kuery pe napeme'ëi penhotỹ va'ekue omono'õague repy, pekorepa rei rire ojavukai okuapy. Ha'e kuery ojavukaia ma Senhor Ixondaro reta va'e oendua peve onhendu.

⁵ Perekopa va'ekue ko yvy re, pevy'aa rupi rive pendekuai. Penemombaa ára py teĩ penekuraxõ py voi penhemongyra rive.

⁶ Heko porã va'e kuery ma pendere ha'e kuery nopy'ãi teĩ pembopaga uka, ha'e pejuka uka guive.

Jajapura rei e'ỹ aguã re ijayvua

⁷ Ha'e nunga rupi irmão kuery, Senhor ndoui teria ja pejapura rei eme. Omba'eapo va'e voi ojavura e'ỹ re oarõ 'rã okuapy oky jypy'igua ha'e opa vygua ho'a ramo onhotỹ va'ekue hi'a porã aguã.

⁸ Peẽ voi pejapura rei eme. Penembaraete ke penekuraxõ py, mba'eta namomyryvei ma Senhor ou aguã.

⁹ Irmão kuery, pendeayvu eme joe, penembopagaa e'ỹ aguã. Ma'ë, nhandere oikuaa pota va'erã ovaẽ ma okẽ py.

¹⁰ Irmão kuery, peiko axy teĩ pejapura eme, profeta kuery Senhor rery rupi ijayvu va'ekue ikuaiague rami avi.

¹¹ Amongue ojavura e'ỹ re mba'emo ogueropo'aka ramo jaikuaa ovy'a 'rãa. Mba'eta pendu ma Jó teko axy ogueropo'akaague, peikuaa avi opaa py Senhor omoingo porãague, opa mba'e py nhanemboaxy ha'e nhanderyvu va'e vy.*

Jaura e'ỹ aguã, ha'e jajerure aguã re ijayvua

---

* 5:11 Jó 2.10; 42.10-17

12 Ha'e gui irmão kuery, opa mba'e gui yvateve va'e ma po rami: Peura eme yva re, yvy re, neĩ amboa nunga re rei. Ha'e rami 'rãgue py “Tá” peje aguã py “Tá” peje, ha'e “Any” peje aguã py “Any” peje, penembopagaa e'ỹ aguã.*

13 Peẽ kuery mbyte ikuai teve ojexavai va'e? Tojerure ha'vy Nhanderuete pe. Ikuai teve ovy'a va'e? Toporaei ha'vy.*

14 Penembyte ikuai teve imba'eaxy va'e? Toenoĩ ha'vy igreja re opena va'e kuery, ha'e va'e kuery Senhor rery rupi azeite oikyty reve ojerure aguã.

15 Ha'e gui ojeroviaa rupi ojerure ramo imba'eaxy va'e okuera 'rã, Senhor ae omopu'ã ju 'rã. Ojejavyague oĩ ramo ombogue 'rã guive.

16 Ha'e nunga rupi peteĩ-teĩ pe pemombe'u pejejavyague, ha'e jomeme pejerure pekuera aguã. Heko porã va'e ojerurea ma ipo'aka vaipa 'rã.

17 Elias ma nhande ramigua ae oiko raka'e, nhande rami guive onhenhandu va'e. Ha'e va'e ma onhea'ãa rupi ojerure raka'e yvy áry oky e'ỹ aguã. Ha'e ramo mboapy ma'etỹ raxa peve nda'okyi.

18 Ha'e gui ojerure ju ramo oky ou yva gui, ha'e ramo yvy gui oiko mba'emo aju.

19 Irmão kuery, xapy'a rei peẽ kuery regua anhetẽ va'e gui ojepe'a rã amongue ogueru jevy ramo

20 peikuaa pota pova'e re: Ojejavy va'e teko vai rupi oikoague gui amongue ogueru ju vy inhe'ẽ ogueraa jepe omano aguã gui, ojejavyague heta teĩ

---

* 5:12 Mateus 5.33-37   * 5:13 Romanos 12.15

ombogue uka vy.*

---

* **5:20** Mateus 18.15; Gálatas 6.1,2; 1 Pedro 4.8; Judas 22,23

Nhanderuete ayvu iky'a e'ỹ va'e New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddfbf957